

## י"ז בתמוז

### חמישה דברים (א, א)

& לשבעה עשר בתמוז:

המשנה במסכת תענית מביאה חמישה אירועים שאירעו את אבותינו בשבעה עשר בתמוז: נשתברו הלוחות, הובקעה העיר, שרף אפוסטמוס את התורה, הועמד צלם בהיכל, ובוטל התמיד: אמנם ישראל קדושים המה וביום הזה מונעים עצמם ממאכל ומשתה אך היום הזה נועד לחזרה בתשובה ולא רק לתענית גרידא ולכן אנו רוצים לבוא ולגעת עד כמה שידינו מגעת באותם הדברים הרשומים במשנה המובאת למעלה, דהיינו מה ניתן לנו כאן ועכשיו לעשות ולתקן שעל ידי כך יהיה מעשה מוחשי לחזרה בתשובה מאותם דברים שגרמו לצום הזה וכל זה עד שנזכה לראות במו עינינו את מאמר הפסוק "צום הרביעי... לששון ולשמחה" & ונעבור בעזרת ה' אחד לאחד מהנזכר במשנה.

נשתברו הלוחות:

אנו שומעים כאן עניין של שבירה "שבירת הלוחות" אם כן יתכן ואנו צריכים ל"שבור" כן לשבור את הלוחות את המידות רעות ותכונות רעות שטבועות בלוח ליבנו כגון גאווה ובדומה בכדי שנדע לקחת לעצמינו את מידת הענווה כתיקון למידה זו כמאמר הרמב"ן באגרתו המפורסמת שמידת הענווה היא המידה הטובה שבכל המידות הטובות.

הובקעה העיר:

העיר הובקעה, בעיר הלוא גרים ציבורים מגוונים נרחבים וצבעוניים ולכן יתכן שבערבוביא שקיימת תהיה ירידה בקדושתה של העיר, העיר הסופחת לקרבה את רבבות עמך בית ישראל מותקפת מתרבויות שונות שבאות מכל קצווי תבל. אנו רואים בכך את בקיעתה של הקדושה וירידתה הרוחנית אי לכך & עלינו להוסיף לעיר קדושה להוסיף לעיר חסד מבחינת & "עולם חסד יבנה" & ועל ידי החסד הזה תתווסף לעיר קדושה וחומת העיר הסדוקה תתאחה "ונבנתה עיר על תילה".

שרף אפוסטמוס את התורה:

כדי שלא תישרף התורה חלילה בירושלים ויהיה חילול ה' יתכן ואנו צריכים, שבלבנו תתלהב אש קודש באהבת ה' ותגיע יגיעתנו בתורה למדרגות של קודש ונוסיף קידוש ה' בחיינו, ואפילו ישנה אפשרות קיצונית שמתוארת במסכת סוכה דף כח' על רבי יונתן בן עוזיאל 'שכל עוף שפורח מעליו היה נשרף' אמנם זה קיצוני מאוד אך עלינו מוטל המשימה שיש להרבות בהתלהבות פנימית בעבודת ה'. מתוך כוחות הקדושה העצומות שהיו בו ברבי יונתן בן עוזיאל & באהבת ה' ושקידתו בתורה. כן האש & הקודש הזו של קדושת החיים והתורה תוצת בלבבות שלנו כאן ועכשיו באהבת ה' ויגיעה בתורתו. על ידי כך במקום שריפת התורה ישנה כאן התלהבות של קודש ביגיעת התורה.

הועמד צלם בהיכל:

בית הכנסת הוא ההיכל בו אנו מתפללים ולומדים אך יש מצב שבו יהודי אכן בפועל נכנס לבית הכנסת אך לאחר התפילה יוצא כלעומת שנכנס דהיינו כמו צלם לא השפיע עליו הנוכחות במקום במאומה, ולכן מצווים אנו להתעורר & ולהתפעל מן העובדה שיש לנו אפשרות לשפוך שיח לפני הבורא יתברך וזה יביא אותנו להרעיד את נימי הנשמה שבקרבינו אל הקודש פנימה ובהתרוממותנו מן החומריות הגסה מגיעים אנו אל עבר הקדושה המרוממת. נשמתנו המשתוקקת תמיד לדבר ה' היא תרעיד בפועל את נימי הלב שלנו & ונשתכלל באהבת ה' ונהפוך את הצלם בהיכל לצלם אלוקים.

בוטל התמיד-

קרבת התמיד של שחר ושל בין הערביים נותן את התחושה של ההתמדה, ההתמדה חשובה היא עד מאוד עד כדי כך שטפטוף מים על סלע בהתמדת אין קץ יכול & הוא לפורר סלעים אנו ביום זה נזכרים שהבבלים העלו לנו מחוץ לחומה בזמן המצור את כבשי קרבן התמיד תמורת כסף, אך ביום אחד הם העלו לנו חזיר שנעץ טלפיו בחומה ונזדעזעה ארץ ישראל מאוד, או אז בו ביום בוטל התמיד אי לכך אנו מחויבים

## י"ז בתמוז

להתמיד במעשים טובים שבונים חברה מתוקנת, שבונים את העולם עולם חסד יבנה אפשר להתמיד & בלימוד אפילו קטן אפילו משנה אחת וכדומה, אפשר להתמיד בחיוך לכל אחד באמירת שלום בין אדם לחברו, דעו לכם & שכוח עצום של בנין טמון בהתמדה ויתכן שהינו הכוח העצום ביותר שקיים